

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoludne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilnik koroških Slovencev

Velja

za Jugoslavijo . . . K 10—
» ostalo inozemstvo » 15—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 20 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilo po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravištvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvo lista „Mir“ v Celovec, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnozdravnilični račun št. 96.232.

Leto XXXVIII.

Celovec, 19. junija 1919.

Št. 17

Pozdravljeni!

Neznosnemu trpljenju Slovencev na Koroškem je konec! Ljudje, ki se že niso upali več iz svojih hiš, so se oddahnili. Tisoči beguncev, ki so jih pregnale požigajoče in ropajoče nemške vojaške tolpe, se polagoma vračajo, ako se niso zastalno naselili med brati v drugih deželah. Večina beguncev je pa našla od nemškega vojaštva popolnoma izropane domove. Župnik Peter Serajnik iz Št. Vida je postal celo žrtev razdejanega doma; ko se je vrnil na svoj dom in videl vse svoje imetje uničeno, ga je ta pogled tako pretresel, da je zblaznel in kmalu nato v Ljubljani umrl.

Ječe, ki so bile polne najpoštenjših in najboljših Slovencev, so se izpraznile. Rane, ki so jih zadali nemški vojaki doma ostalim Slovencev, možem, ženam, fantom, dekletom in celo otrokom, so povečini zacelile. Nekateri pa so postali žal žrtev in legli v grob z zavestjo, da je slovenska Koroška izgubljena; umorili so jih nemški vojaki.

Naš ljubi „Mir“ je začel zopet izhajati in bo zopet romal med tisoče, ki ga že nestrpno pričakujejo; izhajal je nepretrgoma od 1. 1882. do 18. aprila 1919. Tedaj ga je ustavila nemška oblast v Celovcu, ki je hotela zatreti vse, kar je slovenskega. Tudi tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, največje kulturno podjetje v naši državi, zopet redno posluje.

Po celovških ulicah srečavamo zopet Slovence in Slovenke, ki so bili od Nemcev aretirani. Le 15 internirancev še ječi v Trebesingu in pričakuje smrti — samega glada. Tudi ujeti vojake v Gmündu čaka ista usoda, ako ne bo pomoči. Slišimo tudi, da nemško vojaštvo divja onstran demarkacijske črte. Mnogo Slovencev med Beljacom in demarkacijsko črto je pobegnilo. Pa tudi lastnim, nemškim rojakom nemško vojaštvo ne prizanaša; umorilo je onstran demarkacijske črte dva nemška duhovnika.

Želeti bi bilo, da se naše zavezniške države zavzamejo za naše rojake onstran demarkacijske črte in zasedejo vse tisto slovensko ozemlje, ki ni zasedeno od naših čet, od naše demarkacijske

črte na zapadu do Šmohorja. Le tako bodo naši ljudje varni življenja.

Tostran demarkacijske črte pa smo, deloma še-le po šestih mesecih, oziroma po petih letih, zopet zadihali svoboden zrak. Zavedamo se zopet da smo ljudje, ker prej se z nami ni ravvalo, kakor se ravna z ljudmi.

To se imamo zahvaliti naši armadi. Vsako vojskovanje je sicer vedno spremljano z neprijetnostmi; uprava začasno trpi, toda pod priznanim vodstvom naših uradnikov bo kmalu začela povsod dobro delovati.

Bridka je ironija usode! Nihče na svetu med vojno ni bolj sovražil entente in njenih zaveznikov, zlasti Srbov, kakor nemški voditelji na Koroškem. Spominjamo se še, kako je bilo koroško nemško časopisje polno psovk na Srbe, Italijane, Wilsona, sploh na vse zastopnike entente. Danes pa je gospodar v Celovcu slavni srbski vojak in zastopnik naših zavezniških držav se mudijo v Celovcu.

Tudi naše sveto Gosposvetsko polje je osvobodeno; 18. marca 1414 se je vršilo tam zadnjič slovesno ustoličenje koroškega vojvode v slovenskem jeziku, kot zadnji spomin in ostanek naše nekdanje državne svobode. Ko je 1. 1914. obhajal slovenski narod 500letnico te velepomembne ceremonije, so nemški mogotci vojvodski prestol na Gosposveškem polju zabili z deskami, da ne bi naše ljudstvo videlo zadnjih zgodovinskih ostankov naše tedaj zakopane svobode.

Danes stojé na Gosposvetskem polju zmagovalci-osvoboditelji, troimenski junaki naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Oddahnejo si pa lahko tudi naši sosede Nemci, ki so trepetali pred nemškimi boljševiki. Saj je znano, kako so nagovarjali nemški vojaki na nekdanji demarkacijski črti pri Velikocvnu naše vojake: Pojdite v Velikovec in oplenite vse, mi pa bomo šli v Celovec in bomo tam vse oplenili. Naše vojaštvo je že tedaj štitalo celovško mesto. Seveda se premnogi celovški Nemci tedaj tega niso zavedali, ko so dan za dnem čitali lažnive hujskajoče članke v časopisju in lažnive lepake poveljnika Hülgertha, ki se še danes lažejo po

reklamnih tablah po celovških ulicah kot zadnji spomin grdega oficijelnega hujskanja proti Jugoslovanom.

Našim osvoboditeljem kličemo iz dna srca: Pozdravljeni po tolikih naših mukah in trpljenju! Vaša moč in vera v pravico sta nam najboljši porok, da bo naša svoboda stalna in neomahljiva, kakor je neomahljiv srbski vojak na svojih postojankah!

General Janković se zahvaljuje bojovníkom na Koroškem.

Poveljnik IV. armade Božidar Janković se je poslovil od vojaških oddelkov na koroški fronti s sledečim poveljem: Junaki! V mojem povelju z dne 27. maja poklical sem Vas na oboroženo akcijo proti našim večnim sovražnikom Avstro-Nemcem, ki so brez vsakega povoda z naše strani vpadli v koroški del naše domovine. Zapovedal sem, da zmagovalno, kakor vedno do sedaj, izženete sovražnika iz teh naših krajev in oslobodite naš narod barbarskega sovražnikovega nasilja. Odzvali ste se, junaki, na moj poziv in povelje z največjo vnemo in požrtvovanjem in to v tej meri, v kolikor sem Vam zaupal. Izgnali ste sovražnika ne samo iz naših krajev, ki jih je zasedel, ampak uničili ste ga, popolnoma razbili in pogнали v beg in osvobodili in zasedli širne nove pokrajine na levem bregu Drave z važnimi stratežnimi in taktičnimi točkami, ter na tak način še bolj zavarovali našo koroško posest. Zaplenili ste mnogo raznovrstnega vojnega materiala in prisilili sovražnika, da prosí, da zaustavimo svojo oboroženo akcijo in da sklenemo premirje, katero se je med tem že sklenilo. Srečen sem, junaki, da Vas ob priliki teh bojev pohvalim za Vašo veliko hrabrost, požrtvovanje, vztrajnost in trdno voljo, da sovražnika premagate. V prvi vrsti velja moja zahvala onim našim junakom in dragocenim žrtvam, ki so dali svoje življenje ali pa bili ranjeni za svoj narod in domovino, in nato ostalim borilcem. Večna slava in trajen spomin medsebojnega priznanja in še enkrat hvala v imenu domovine!

Podlistek.

† Profesor Janez Scheinigg.

Dne 3. maja t. l. je umrl naš profesor Janez Scheinigg. Ni doživel osvobodjenja koroških Slovencev. Niti vedeli nismo, da ga je pokrila črne zemlje odeja.

In zato naj veljajo sedaj te vrstice njemu. Rojen je bil 1. 1851 v Borovljah na Koroškem, študiral gimnazijo v Celovcu, filozofijo v Gradcu. Po dovršenih študijah je bil suplent na gimnaziji v Beljaku ter je bil od 1. 1877. profesor za grški in latinski jezik na celovski gimnaziji. V nižjih razredih je poučeval tudi slovenščino in vodil slovenske kurze za nemške dijake.

Kar je nas koroških Slovencev, ki smo študirali od 1. 1877. na celovski gimnaziji, vsi smo hodili k njemu v šolo. In odesli smo prijetne spomine na našega profesorja s šolskih klopi v svet. Še danes se živo spominjam prve slovenske ure. Razdelil nam je liste in pisali smo slovenski diktat. A kako! Ta je pisal z nemškimi pismenkami, oni je mešal gajico in bohoričico, tretji je rekel, da ne zna. Najhujša naša mačeha je bila koroška ljudska šola, ki nam je zabranjevala pollet, ki je zatirala materino besedo. Za marsikaterega je bil profesor Scheinigg prvi učitelj našega materinega jezika. A sčasoma je znal iz tega konglomerata ustvariti lepo obliko, tako da smo v 3. razredu že lahko sledili Sketovemu pouku. Dosegel pa je to najbolj s tem, da nas je vodil na domače livade, v domačo hišo, nas

spominjal domačih praznikov, šeg in običajev, ob katerih se je doma glasila naša narodna pesem, ko je babica pripovedovala pravljice in narodne pripovedke. Tako je navezal naša srca na domačo slovensko koroško grudo. In naša domača gruda ima korenine v peklu — pravi Finžgar v „Naši krvi“. To so sedaj menda že spoznali tudi trezni Nemci.

Scheinigg je dobro poznal naše šege in običaje, naše narodno pesništvo, naš narodopis. Tudi mene je vzdramil, da sem začel že v 4. gimnazijskem razredu zapisavati narodne pesmi, pravljice, pripovedke. In da sem pozneje napisal nekaj stvari o naši literaturi, o našem narodopisju, se imam poleg Janežičeve „Slovenske Bče“, katero sem s slastjo prebiral, v prvi vrsti njemu zahvaliti.

Scheiniggova stroka je bila latinščina in grščina. S slovenščino se je bavil zgolj iz veselja. A njegovi spisi pričajo o veliki verziranosti na polju slovenskega jezikoslovja in delajo čast možu.

Ko je začel rajni profesor Sket leta 1881. izdajati v Celovcu „Kres“, je pridobil Scheinigga za sotrudnika. V vsakem letniku naletimo na Scheiniggove razprave. O svojem rožanskem narečju je pisal v „Kresu“ 1. 1882 in v programu celovške gimnazije. V „Domačem prijatelju“ — „Mirovi“ prilogi, nam je razlagal slovenska koroška krajevna imena. Bil je sotrudnik „Archiva für slavische Philologie“, ki ga izdaja slovanski filolog Jagić. Sodeloval je tudi pri „Carinthiji“.

Zbral in izdal je v Ljubljani „Narodne pesni koroških Slovencev“, ki so vzbudile med svetom

veliko pozornost ter o njih napisal v „Kresu“ 1884 lepo razpravo. V programu celovške gimnazije je razložil krajevna imena boroveljskega sodnijskega okraja.

Veliko zaslug si je pridobil tudi na polju slovenskega slovstva. Temeljito je opisal Jarnikovo delovanje in njegovo zapuščino, ocenil je Gutsmanove zasluge na slovstvenem polju, pisal o Lambertu Ferčniku ter o Matiji Majarju. Sodeloval je tudi pri Družbi sv. Mohorja, opisal v „Koledarju“ svoj rojstni kraj Borovlje ter razvitek puškarske obrti. Svojemu prijatelju Sketu je napisal življenjepis. Slovenskim poslancem je na Dunaj pošiljal građivo o šolstvu. V „Österr.-ungar. Monarchie in Wort und Bild“ je opisal slovenske koroške običaje.

Bil je mnogostransko delaven. Glavni namen njegovih spisov je bil, da bi ž njimi seznanil širni svet s koroškimi Slovenci ter z njihovim kulturnim in narodnim življenjem.

V političnem življenju ni nastopil. Bil pa je odbornik različnih narodnih celovških društev: „Učiteljskega doma“, „Podpornega društva za slovenske dijake koroške“, „Slovenskega šolskega društva“ itd.

V družbi je bil vesel in zgovoren. V slovenskem klubu je razlagal krajevna imena in govoril o slovenskih koroških pisateljih in politikih.

S Scheiniggom je šlo veliko lepega in častljivega v grob. S svojimi deli pa si je zaslužil časten spomin med slovenskimi kulturnimi delavci.

Previden je bil s sv. zakramenti za amira-

M. D. Stoilković:

Svakome svoje.

Posle dugog ispaštanja, posle mnogo crnih dana, ne dana već čitavih vekova, slovenskom narodu u Koruškoj sinula je sloboda.

Sloboda! Kakeva divna reč pa kako prijatno i milo zvuči — a kako ju je slovenski narod malo poznavao.

Da, kroz čitave vekove narod slovenski poznavao je samo grubu potlačenost — tiransku potlačenost; on je bio rob svojih gospodara, koji su za njega imali samo jednu „nježnu“ reč — „windischer Hund“. Njegova deca — slovenska deca morala su odbaciti svoj maternji jezik i primati tuđinski — nemački jezik; slovenski fanti i slovenska dekleta nisu smeli zapevati divnu i milozvučnu slovensku pesmu, koja dušu krepri a život oveseljava; sa bolom u duši slušala je slovenska mladež, kako se kroz kitnjaste slovenske gozdove tuđinska pesma ori; kako bi rado tada zapevali, da ceo svet čuje divnu slovensku pesmu „Ljub'ca moja“, ali gde bi tada? Zar nebi tada pored svog imena dobio ono zloglasno „P. V.“? Da, da, to se nije smelo činiti; Slovenac je morao zaboraviti da je Slovenac in ropskom poslušnoću ispunjavati sve ono, što su njegovi inkvizitori od njega tražili. Mirno i sa pognutom glavom slovenski muž, slovenska žena i slovenska deca izvršivali su sve ono, što je od njih traženo, ali je u duši njihovoj živela nada, da će jednoga dana doći i tome kraj. Naraštaji su se gubili, drugi podizali, ali je ta nada — nada za oslobođenje — prelazila sa kolena na koleno, i održala se sve do današnjeg dana...

Kad je u početku rata engleski ministarski predsednik Asquit u svome govoru naznačio cilj rata i u ime saveznika istakao principe: Samo odlučeno naroda, slobodu potlačenim narodima i slobodu mora, slovenski narod osetio je, da je već jednom blizo kraj njegovim patnjama i njegovom robovanju i sa nestrpljenjem očekivao taj sretni čas, kada će se moći slobodnim nazvati. Kako je slovenskom sokolu bilo, kada je čuo za slavu pobeđu slobodnog francuskog sina, tamo na Marni? Kako je slovenski narod osećao, kad je čuo za junačku pobeđu njegovog, srpskog brata — saveznika slobodne Francuske i gorde Engleske, kada je snažnim udarom, 1914. godine, razbio Potioreka i njegova tri i pol korpusa. Nije li se taj isti slovenski narod radovala slavim pobeđama savezničkog oružja i nije li on koju kapljicu slovenske krvi prolio za ostvarenje savezničkih ciljeva, a sa tim i za svoje lično oslobođenje...?

Da, slovenski narod prineo je dosta svojih sinova na žrtvu za svoju slobodu, za pobeđu demokratije i pravo čovečanstva. On je svoju slobodu odkupio sopstvenom krvlju i ako treba u odbrani svoje slobode još prolivati — prolivaće je! Tamo gde se nalaze grobovi slovenskih otaca, naša je — slovenska gruda, a ona je dostojna da se za nju još koja kapljica čiste slovenske krvi dade. Gosposvetsko polje, gde su slovenske

joče in mirno legel v grob v Trnji vasi, kjer počivata tudi Apih in Sket. In da bi počivali ti kulturni delavci v osvobojeni slovenski zemlji, to je naša iskrena želja!

Dr. Fr. Kotnik.

Junaki.

Ko se je razsula trhla Avstrija, je zagrabila naša mladina za oružje, ustanavljala narodne straže in s puško branila domaće grudo.

Med drugimi častnici sta se javila tudi abiturijenta Janko Krajnc iz Podhoma pri Dobravlasi ter Ulrik Malič iz Loč k jugoslovenski armadi. Prvi je služil pri ljubljanskem pešpolku, drugi pri mariborskem.

Krajnc je bil jako nadarjen mladenič, ki je že na gimnaziji vzbujal pozornost. Boril se je hrabro, bil ranjen pri Šmarjeti v Rožu, nemškutar je pa ranjenega ustrelil. Naj tega morilca peče vest celo življenje!

Ulrik Malič je bil rojen 1893 v Ločah, študirao na celovški gimnaziji, srednješkolske študije je dovršil l. 1915 na mariborski gimnaziji. Padel je v boju za osvoboditev Korotana pri Spodnjem Dravogradu.

Oba sta žrtvovala svoje mlado življenje domovini. Večna slava in čast spominu Janka Krajncia in Ulrika Maliča!

Kar je bilo v Rusiji ujetih slovenskih koroških oficirjev, vsi so vstopili v jugoslovenske legije. V Dobrudži in na solunski fronti so se borili za osvoboditev Jugoslovana. Deloma se sedaj služejo pri legijah. Naša mladina je pokazala, da je slovenski Korotan vreden, da ga je oslobodila jugoslovenska vojska.

Čast in hvala taki mladini!

vojvode primale oblast iz ruke slovenskog kmeta, naša je svojina, slovenska je svojina; ona ne sme, i ne može drugome pripasti sem onome, kome po istorijskom pravu pripada, a ako nam se to pravo uskrati, još imamo slovenskih sokola koji će se u odbranu toga prava staviti. Robovi smo bili dosta, toga više ne sme biti. Mi ne tražimo ništa tuđe, samo ono što je naše, i od toga nečemo nikada odstupiti. Na slovenskem tlu, kroz naše gozdove, po brdima slovenske Koruške, mora se, posle dugih vekova, ponova zaočiti slovenska pesma, onako isto kao što se u Alzasu i Lorenu, samo posle kratkog vremena, ponova ori slobodna francuska pesma. Svakome svoje, pa i nami, — za to smo se borili in za to ćemo se, ako treba, i dalje boriti.

Hujškači.

Ko pregledujemo številke nemških celovških listov minolega meseca, se nam odpira vsa lažljivost in hujškarije nemškega časopisja. Najbolj sta se odlikovala „Freie Stimmen“ in „Kärntner Tagblatt“. Ne čudimo se potemtakem, da je bilo nemško celovško prebivalstvo tako nahujškano in da ni bil noben Slovenec več varen. Celo stare ženske v Celovcu so bile od nemške oblasti aretirane. Kako je ž njimi postopala nahujškana druhal in kako se jim je godilo v zaporih, je nečuvano. Vemo, da je v Celovcu med Nemci mnogo pametnih in treznih ljudi, ki so vse to obsojali, toda vsi skupaj vendar niso vedeli, kako brezvestno da so bili od nemškega časopisja nalogani. Mnogo odgovornosti za vse krvoprelitje nosijo gospodje pri uredništvih, četudi so znali z veliko spretnostjo svojo sokrividno na prav zvijačen in hinavski način prikrivati.

Hujškali so posebno zoper slovensko duhovščino in so s tem sokrivi vseh ropov, pobojev, aretacij in mučenja, ki so ga morali pretrpeti slovenski duhovniki. Ako je prav in pravično, da je vsak nemški duhovnik na strani svojega naroda, kadar gre za pravično stvar, je ravnotako prav in še bolj potrebno, da dela slovenski duhovnik za svoj narod, ki je bil vedno zatiran, in tembolj v teh časih, ko so Nemci z oboroženo silo hoteli iztrgati vse slovensko ozemlje na Koruškem materij Jugoslaviji za Nemško Avstrijo!

Stare Avstrije — hvala Bogu — ni več, in nove države se snujejo po narodnostnih in ne — po deželah. Kljub temu so vsi nemški listi gonili pesem o slovenskih „izdajalcih“, ker so se po načelu samoodločbe odložili za svojo narodno državo. Kaj je imelo nemško vojaštvo opraviti na slovenskem ozemlju od Zile do Spodnjega Dravograda?

Ako bi se borili samo za mesto Celovec, bi to razumeli, ker je Celovec deloma ponemčeno mesto. Toda mi ne bomo nikdar pozabili, da leži Celovec še danes na slovenskem ozemlju, da je stari zatiralni avstrijski sistem umetno ponemčeval mesta na Slovenskem in da je Gosposvetsko polje, kjer imamo sicer še vedno narodne manjšine, za naš narod najsvetejši zgodovinski spomin. Kar je za Nemce Köln, kar je za mohamedance Meka, kar je za Ruse Moskva, kar je za srske brate Kosovo polje, to je za nas Gosposvetsko polje.

Z nepopisno hlimbo so se nemški listi in dr. Lemisch v deželni zbornici zgražali nad jugoslovensko verolomnostjo zavoljo napada dne 29. aprila. Toda prikrili so lahkovernemu nemškemu občinstvu, da so nemške čete od graške pogodbe 20. 1. 1919 do 28. aprila 1919 nič več in nič manj kakor 172krat kršile premirje in da so za vsako ceno hoteli naše čete pognati z našega ozemlja. V rokah imamo nemško povelje, ki vsebuje podroben načrt za napad; nemški napad na Velikovec koncem marca se je ponesrečil, ker je naše vojaštvo prvi napad srečno odbilo, glavni napad pa prestreglo s protinapadom. Brali smo pisma in protokole, kako so se nemški boljševidki pripravljali na velik napad, da potisnejo naše čete iz cele Koroške.

Brali pa nismo v nobenem nemškem listu o grozodejstvih, ki so jih ves čas počenjali Volkswhehrovci na našem prebivalstvu v velikovškem okraju. Celo naša dekleta so napadali in ranili z ročnimi granatami. Niti eden Slovenec, ki ni hotel zatajiti svoje narodnosti, ni bil varen življenja pred temi ljudmi. Po cele hleve so jim izpraznili, jih pobijali, celo slepega starčka, ki je obležal v obcestnem jarku. Trume slovenskih beguncev so zbežale čez demarkacijsko črto; nekatere begunci so od 6. 1. morali biti ločeni od svojih domov in družin, nemška oblast v Celovcu niti enemu ni dovolila povratka in kljub pogodbi v Gradcu z dne 20. januarja ni dala tem revežem jamstva niti za življenje.

Ko se je pripravljao Veliki noći nemški napad — tudi zato imamo neštevilnih dokazov,

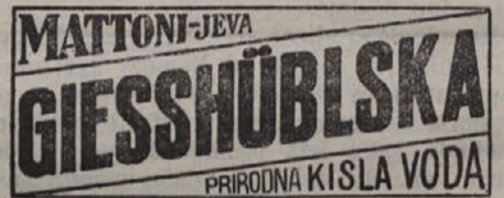
uradnih in privatnih — je naše vojaštvo hotelo nemški napad prestričiti. Žal, da se mu to ni posrečilo, ker je bilo preslabo. Najbolji dokaz za našo miroljubnost je ravno dejstvo, kako maloštevilne čete da smo imeli, kar so nemški hujškači smatrali za našu slabost. Ko so Volkswhehrovci vrgli naše čete iz celega slovenskega ozemlja in pri pogajanjih 9. maja nemška deželna vlada ni hotela sprejeti prejšnje, za nas itak krivične in z vojaško moćjo izsiljene demarkacijske črte, se je nemško prebivalstvo lahko prepričalo, kakšne sile da ima naša država.

Po takih lažeh se pač ni čuditi, da so bili premnogi le zapeljani in vsled tega ne nosijo krivde in odgovornosti. In ravno tisti hujškajoči elementi, kar jih je ostalo še v Celovcu, se še očividno danes niso poboljšali in se obnašaju tako izzivalno, da se mora človek naravnost čuditi. Grešijo pač na našo znano prizanesljivost in potrpežljivost, ko so videli, kako taktno in korektno da se vede naša komanda kljub tistim grdim in laži polnim lepakom Hülbertovim, ki jih še sedaj vidimo nalepljene po celovških ulicah. Hülbert je v svojih lepkih misli pač na počenjanje svoje soldateske, ki je pretepala in morila naše ujete vojake, tudi oficirje; pri Šmarjeti ujetega kapitana Razlaga so na poti v ujetništvo umorili in oropali, ranjenega poročnika Krajnc, koroškega Slovenca iz Dobrlevasi, je nemški oficir na bestialičen način v ujetništvu umoril, kljub temu da je prosil za življenje. Poročnika Puncerja so na enak način umorili v Mentlnovi hiši v Vovbrah, kakor prej pobočnika majorja Lavriča.

Potem pa so še begali prebivalstvo, da so naši vojnici nemškim ujetnikom iztikavali oči, rezali ušesa itd. Niti en slučaj ni bil resničen, ampak so te vesti razširjali le z namenom, da bi civilno prebivalstvo nahujškali.

Značilno za to je, da so v St. Juriju v Labudski dolini prišle ženske našim vojakom nasproti in jih na kolenih prosile, naj puste prebivalstvo pri življenju. Začudeno so gledali naši oficirji; ko so jih pomirili in so videle ženske, da so bile le nalagane, so se jim razjasnili obrazi in so vojaštvu postregle.

S pošteni Nemci smo vedno lahko izhajali in bomo živeli tudi v zanaprej v pravem prijateljstvu, toda zločinci niso pošteni ljudje, naj se nahajaju v nemških ali slovenskih vrstah!

Iz težkih dni.

Hudi časi so za nami. Po slovenskem Korotanu je v preteklih mesecih odmeval vojni krik, grom topov so je razlegal od gore do gore, od doline do doline, po vaseh in selih so ropale razne tolpe; ljudje so zapušćali svoje domove ter bežali v negotovost od svoje grude, samo da si rešijo borno življenje. Splošna razburjenost je postajala vedno večja in večja, marsikateri je že ves obupan klonil glavo pod teškimi udarci usode, drugi zopet so nervozno pričakovali vsak dan poročil iz Pariza, množica pa je bila obupana. Tedaj...

Pa o vsem tem na drugem mestu. Tu hoćemo samo podati malo sliko celovških razmer, predvsem pa, kaj je delal ta čas „Mir“ in kaj se je zgodilo s tiskarno Družbe sv. Mohorja.

Zadnja številka, ki so jo dobili naroćniki s pošto, je bila 12. Od tedaj je pošta ustavila vsak poštni promet našega „Mira“ ter vrnila prihodnjo številko upravništvu s pripombo, da je poštno ravnateljstvo za Koroško ustavilo poštno razpošiljanje lista „Mir“. Pa ljudje po deželi hoćejo čitati; zanimajo jih dogodki, ki se v tako usodepolnih časih odigravaju na svetovnem pozorišču, zanimajo pa jih predvsem domaće razmere, in tako so prihajali dan na dan sami v tiskarno po „Mir“. Ker je bil list samo izkljućen iz poštne prometa, ne pa uradno od tedanje koroške vlade ustavljen, so ga tudi dobili. O tem je koroška nemška deželna vlada zvedela ter nato uradno „Mir“ popolnoma zatrla. Tako so koroški Slovenci zgubili svoje edino glasilo.

To je bil prvi udarec. Temu je sledil kmalu drugi. Ko so Nemci pričeli svojo že dolgo nameravano in dobro pripravljeno ofenzivo ter porinili maloštevilno slovensko posadko iz Slovenskega Korotana, jim je zrastel greben. Dne 30. aprila so uradno zaprli in zapećatili tiskarno Družbe sv. Mohorja. Ves obrat v tiskarni se je ustavil, samo knjigovoznica je delovala še naprej. Mislili smo, da se jim vezanje raznih druženih

in drugih knjig ne zdi nevarno, pa smo se zmotili. V prvi naglici so samo pozabili nanjo. Par dni pozneje so tudi knjigovoznico zaprli in zapečatili. Prenehalo je ropotanje strojev, v družbeni hiši je postalo tiho . . .

Pa vsak položaj mora človek izkoristiti. Tako so mislili tudi Nemci. Hoteli so imeti svojo „državno“ tiskarno v Celovcu in izrabili so položaj. Rekvirirali so tiskarno Družbe sv. Mohorja za nemški „Volkswehr“ ter jo nazvali „Druckerei des Landesbefehlshabers in Kärnten“. So pač Slovenci čudno gledali, ko so videli to firmo na vratih družbene hiše! Pa kaj češ, kdor ima moč, ta ima pravico!

V tiskarni, kjer se je preje tiskal „Mir“ in družbene knjige, so sedaj Nemci in nemški „Volkswehr“ tiskali svoje propagandne tiskovine za „nedeljivo“ Koroško in razne vojaške tiskovine. Iz tiskarne Družbe sv. Mohorja je izšel oni lepak, v katerem pozivljajo vse Korošce, tudi Slovence, da naj primejo za orožje ter se boré proti svojim bratom! Tisti Slovenci, ki so tedaj videli nabit ta lepak v Celovcu, so se pač v svoji turobnosti spomnili ruskega pregovora: Bog visoko, a car daleko!

Kmalu so se vojaški organi v tiskarni popolnoma udomačili. Še celo vojaški „kavalet“ so si postavili v pisarno, boječ se menda, da ne bi morda kdo ponoči tiskarno ukradel ter jo prenesel v Jugoslavijo. In roke stavcev so se zopet gibale in stroji so zopet ropotali. No da, papir je potrpežljiv, stroji so potrpežljivi, pa tudi ljudje so čuda potrpežljivi . . .

Okupacija tiskarne je trajala skoro tri tedne. Po preteku dveh tednov so se „Volkswehrovci“ začeli polagoma pripravljati na odhod. Najbrže so jim začela postajati tla prevročja. Dotiskali so še, kar so imeli pripravljene, pripravili svoje stvari, vželi „kavalet“ ter odšli. V spomin so nemški boljševiki zapustili z vlomilnim orodjem okrašene predale pisarniškega pohištva v tiskarni in pri pazljivejšem ogledovanju smo opazili, da je zmanjkalo kakih 20 brisalk, razno milo, nekaj sveč in drugih stvari. Tudi pri železni blagajni se je videlo, da je nekdo vrtal, pa ni mogel odpreti; no, denarja bi ravno ne dobil, ker ga ni bilo nič notri . . .

Ko so odšli, so še tiskarni uradno zaukazali, da je morala pribiti na vrata svojo obsodbo: da je namreč „Mir“ uradno ustavljen in tiskarna pod nadzorstvom državne policije. Če je vse to demokratično in vredno toliko hvalisane svobodne nemško-avstrijske države, naj čitatelj sam pomisli.

Tako je minila uradna okupacija tiskarne. Sedaj zopet tiskajo stroji družbene knjige in „Mir“ je zopet stopil na plan. Tudi to je prešlo!

Politični pregled.

Protestni shodi v Sloveniji.

Po celi Sloveniji se vršijo protestni shodi. Ves narod dviga svoj glas proti temu, da bi se deli slovenskega naroda odrezali od matere Jugoslavije. Nameravani veliki shod v Ljubljani je vojaška oblast prepovedala iz ozira na antanto. Ljubljansko časopisje proti temu ogorčeno protestira in se bo protestni shod tudi v Ljubljani vršil v kratkem. Kako bi naš narod, ki je izmed vseh narodov v bivši Avstriji največ trpel in z germanizacijo bil najbolj oškodovan, mogel sedaj mirno gledati, kako mu hladnokrvno trgajo meso z njegovega trupla! Nikdar se naš narod ne bo odrekel slovenski Zili, ne Goriški, ne Istri in drugim krajem, ki naravno pripadajo nam. Narodu je neumljivo, kako se je v Parizu sploh mogla poroditi misel o plebiscitu na Koroškem, dočim se odklanja ljudsko glasovanje za Primorsko in Goriško, kjer je prebivalstvo politično zrelo. Dajte nam upravo koroškega ozemlja za stotinko tiste dobe, v kateri je bila v nemški upravi, potem pa kar napravite plebiscit! Kako se naj orientira tisti del, ki tudi po razsulu vojske ni bil v naši upravi, ako je slišal same laži, ki jih nihče ni smel ovreči, ako ni hotel v ječo in pod puškino kopito?

Narodno predstavnštvo.

Seje Narodnega predstavnštva v Beogradu bodo trajale do 1. julija. Na dnevni red prideta od zakonskih predlog še zbornični poslovnik in zakon o državljanstvu in potem bodo počitnice do 1. avgusta.

Nedementirane govorice.

Celovško nemško uradništvo razburja občinstvo z raznimi, z neosnovanimi vestmi. Tako kolportirajo vest, da se nahajajo tri italijanske divizije, po ena v Bačah pri Beljaku, Trgu in Št. Vidu, da vozijo Italijani veliko število avtomobilov pa tudi topove na Koroško, da se raztepena Volkswehr zopet zbira in prisega italijanski

državi in druge podobne, nemogoče reči. Ententna komisija v Celovcu, pri kateri je zastopana tudi Italija, teh vesti ni mogla dementirati, ker se šušljajo samo od ust do ust in je nekatere takih vesti objavilo le preko demarkacijske črte vtihotapljenega nemško časopisja. Vendar pa so te vesti take, da vznemirjajo celovško javnost in dajejo potuho slabim elementom.

„MIR“

se prodaja v sledečih trgovinah in trafikah:

V Celovcu:

Josip Vajncerl, trgovina s papirjem, Velikovška cesta 5.

Amon Gollob, prodaja časnikov, Šolska ulica 5.

V Ljubljani:

Franc Šovkal, trafikar, Pred škofijo 12.
Evgenija Šubie, trafikar „Hotel Union“.

V Pliberku:

Anica Mader, trgovina s papirjem.

V Celju:

Goričar & Leskovšek, trgovina.

V Kranju:

Knjigarna „Ilirija“.

V Mariboru:

Vilko Weixl, veletrgovina s papirjem.
Prodajalna tiskarne sv. Cirila.

V Ptuj:

I. N. Peteršič, trgovec.

Pri Sv. Tomažu pri Ormožu:

J. N. Kegl, trgovina z mešanim blagom.

Prosimo prijatelje našega lista, naj nam naznanijo trgovce in trafike v drugih mestih in krajih, ki jim bomo pošiljali „Mir“ v razprodajo.

Dnevne vesti.

Celovške novice. Celovec se je spremenil. V cesarski hiši (Burg) kjer je bila komanda nemške Volkswehr, komandira srbski polkovnik g. Milenković, kjer je bilo nemško štacijsko poveljstvo, ukazuje dobrodušni g. polkovnik Polak, kjer so zapirali „koroške izdajalce“, naše zavedne Slovence, stanuje srbsko vojaštvo. Na novem trgu stražijo srbski vojaki. Po mestu hodi jugoslovansko vojaštvo v različnih uniformah in Celovčanke zvedavo poprašujejo, kaj pomenijo črni, modri, rdeči našitki in ovratniki. Gostilne se zapirajo ob desetih in če greš zvečer domu, se ti zdi kakor bi bilo celo mesto mrtvo. Ne srečaš nobene civilista. Le srbska patrila stopa v enakomernem koraku po trdem tlaku čez Stari trg. V mestu že dolgo ni bilo takega reda in miru. Živci, ki so bili od razsula do sedaj napeti in razdraženi, so se umirili. Jezero je toplo in vabi v valove. V hotelu „Moser“ stanuje antantna misija. Kar je starega, poštenega Celovca, je z usodo zadovoljno. Hujškači pa so zbežali v Novo Avstrijo. In veliko jih pravi, naj bi ostali tam, ker se živa duša ne bi jokala za njimi. Stari slovenski znanci, ki jih mesece in leta nisi videl, se vračajo in pripovedujejo o svoji begunski usodi. Tudi Nemci, ki imajo slabo vest, čutijo sedaj, kako prijetna je begunska usoda. Jugoslovani pa smo jo bridko občutili celo vojsko, Srbi pa že 7 let. Srbski vojak je šel mimo svoje žene, mimo svoje dece, mimo domače hiše, ki so jo oropali avstrijski in nemški vojaki. Sledil je povelju kralja, sledil je povelju jugoslovanskega naroda in zasedel prostrano Jugoslavijo, ki je tvorila že leta in leta etično in nacionalno enoto. Tudi Koroška je imela že leta 1848. ozke stike s Srbi v dobi ilirskega pokreta. Koroški Slovenci so si izbrali Ilirca Stanka Vraza „Slovenca, Srbom najbolj in najdičneje znanega“, naj bi jih maja meseca 1848 tam preko Hrvatov zastopal na srbski narodni skupščini v Sremskih Karlovcih ter Srbe „ustno uveril o njih ljubavi in želji sloge.“

„Gdě brat bratu ruku pruži
onđe dom i rod ne tuži“

so pisali dne 13. maja 1848 iz Celovca, in sicer je to pismo „u ime naroda slovenskog korutanskog“ podpisal odbor društva „Slovenija koroška“. To je bil duh Ilirca Matije Majarja, ki je bil že pred marcem 1848. leta v zvezi z budimpeštanskimi „Srbskimi Narodnimi Novinami“. — Zakaj vam vse to pripovedujem. Da pokažem, da smo imeli že davno duševno zvezo preko Zagreba,

Srema, Bačke z Belimgradom. In sedaj je sledila politična zveza. Glejmo, da bo trdna! Zato nam mora jamčiti vojska kraljeviča Marka, ali kakor ga imenuje rožanska narodna pesem iz Šmarjete, „kneza Marka“ ter vojska kralja Matjaža, ki je pohitela na Gosposvetsko polje — mesto naše politične svobode.

Korošec Korošcem. Kakor izvemo, je naš minister za prehrano ukrenil vse potrebno za prehrano slovenske Koroške, posebej še za Celovec. Celovec je živeža jako potreben.

Celovško okrajno glavarstvo je prevzel okrajni glavar g. dr. Ferjančič, rojen Celovčan. Prideljena sta mu koncipista gg. dr. Hacin in Milač. Posle okrajnega tajnika vodi g. Fišer.

† Nadrevident j. žel. v p. Pavel Čare.

Dne 27. aprila t. l. je umrl naš stari znanec in prijatelj, nadrevident Pavel Čare. Z njim je odšel zopet star slovenski Celovčan, ki je bil splošno priljubljen. Ves čas je bil naročnik našega lista. Ko je stopil v pokoj, je bil izvoljen za odbornika slovenske celovške posojilnice. Dva sinova sta mu ravno pred maturo umrla. To ga je potrilo. Bil je vzgleden kristjan, ki je zaupal v Boga, ki mu naj da večni mir in pokoj!

Slovenski interniranci. V Trebesingu je še vedno 15 Slovencev interniranih. Ne samo da jih nemška vlada v Špitalu še ni izpustila, kakor je dolžna po pogodbi, marveč postopajo z njimi prav grdo. Z nemškimi interniranci v Jugoslaviji se je vedno lepo ravnavalo, jih nihče ni napadal, ne psoval, ne pretepal ali metal v nje kamenje, kakor je to storil „viteški oficir“ Jožef Krasnik iz Svetnevasi in drugi vitezi enake kavalirske kvalitete. Vsi nemški interniranci in ujetniki so imeli vedno dobro hrano, v Gmündu pa naše vojaštvo strašno strada. Naši interniranci v Trebesingu tudi grozno gladujejo. Njihova hrana je bila zadnje dni: Zjutraj črna kava brez sladkorja, opoldne 1 1/2 kg mesa za 15 oseb, brez vsake prikuhe in brez kruha, zvečer pa zopet črna kava.

Mi pa ostanemo! Gotovi ljudje, ki že itak od prej nimajo čiste vesti, širijo med celovškim prebivalstvom različne vznemirjajoče govorice; tako vsak dan pripovedujejo, da bodo Srbi morali zapustiti Celovec. Že prvi dan so govorili, da bodo srbske čete morale iz Celovca v 24 urah, potem so ta rok podaljšali na 70 ur, sedaj zopet na 5 dni. Namen teh govoric, ki so brez podlage, je: hujskati mirno celovško prebivalstvo in je vznemirjevati.

Oddaja premoženja. V Nemški Avstriji je zakon za oddajo premoženja, v Jugoslaviji takega zakona ni in ga tudi ne bo. Pač pa bo vlada predložila zakonski predlog o davku na vojne dobičkarje.

Boroević. „Jugoslavija“ je pisala, da se bori general Boroević z Madžari proti Čehoslovakom. To pa ni res. Gospod general se spreha po Celovcu in ob Vrbskem jezercu ter premišljuje o minljivosti posvetne slave.

Ves državni denar je nemška vlada odpeljala v stran, in uradi, ki so ostali in poslušajo naprej, pravijo, da nimajo denarja. Pošta bo začela delovati, pa nestrpnosti mislijo, da gre to kar tako čez noč! Najprej so nemški vojaki razdrli mostove, potem se sliši da Hülgerter ne namerava držati podpisanega premirja, in gotovi ljudje, ki jim je špionaža posebno pri srcu, bi radi odprli poštni promet, še predno je vojno pošto mogoče uvesti. Ko bi se ti gospodje obrnili enkrat na Volkswehr, nemško deželno vlado v Špitalu in poveljnika Hülgertera, bi zadeli bolj pravo, ker tam so krivci. Bridko občutijo mnogi Celovčani, da so njihovi svoji zbežali pred našim vojaštvom, pa se sedaj ne morejo vrniti. Naj se obrnejo na Hülgertera, ki jih je nalagal s svojimi nesramnimi lepaki in katerega zadržanje sedaj je vzrok tudi, da se mora demarkacijska črta tako strogo stražiti. Pa še strožja bo morala biti straža! Temu so krivi tisti, ki vse mogoče lažnive vesti spravljajo čez demarkacijsko črto, vtihotapljuje pošto itd.

Spomenik junaku. Našem domačemu junaku v borbi za osvobodjenje domovine, Francu Malgaju, nadporočniku, ki je dal svoje mlado življenje za naše ideale, nameravajo rojaki iz Št. Jurja ob juž. žel. postaviti trajen, dostojen spomenik. V ta namen se je osnoval odbor zanesljivih mož iz Št. Jurja, ki pobira prispevke. Prva zbirka med domačini je donesla takoj okoli 1800 K. Vsi smo ljubili in spoštovali vrlega našega vzornika Malgaja in silno nas je vse potrla njegova dasi idealna smrt. Zato s tem pozivljamo tudi vse druge rodoljube, da doprinesejo darove za podviganje dostojnega spomenika našemu vrlému junaku. Spoštujte najboljše in najpožrtvalnejše naše može, in če jih nismo bili vredni! Prispevke je vposlati blagajniku odbora za Malgajev spomenik, gosp. učitelju Alojziju Recelju v Št. Jurju ob juž. žel. — Drag. Kveder, tajnik.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 15.000.000.

Rezervni zaklad: K 4.000.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in /na tekoči račun.

Bakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.

Pod nadzorstvom so tista nemška posestva v Jugoslaviji, katerih lastniki so tuji državljani in so storili kak zločin proti naši državi in potem pobegnili, ali ki so se hoteli odtegniti plačevanju davka naši državi.

Iz daljne celovške okolice. (Begunci in izgnanci: Dopis iz dobe suženjstva.) Dne 14. aprila so se goriški begunci, bivajoči v celovškem okr. glavarstvu, skupno odpeljali domov na Goriško. Večinoma bi se itak sami vrnili, a sedaj so bili prisiljeni, da so morali neutegoma iti vsi. Nobena prošnja, da bi smeli še dalje ostati, ni pomagala. Zagrozili so jim, da če kdo ne bo šel, ga bo žandarm gnal do meje do Področice in ga tam izpustil. In res je že na dan odhoda prišel povpraševati orožnik, če so vsi odšli. Pregnali so jih. Zato, ker so Slovenci, Jugoslovani. Daleč smo prišli. Slovenec ne sme ostati med Slovenci na slovenski zemlji. Nemcev sicer ni nič stalo, če so bili Goričani med nami, saj že nad tri mesece niso prejeli od koroške vlade nobene podpore več, in vendar so jih pregnali. Revežem je vojska vse vzela, pribražali so k nam, sedaj so jih kruto zopet spodili. Niso več smeli ostati med svojimi brati. O, naj Nemci ne mislijo, da ne čutimo nasilstva in krivice, ki se godi našemu rodu! Niti dobroti ne smemo več biti bednemu goriškemu beguncu, zato ker je Slovenec. Proč mora, kakor zločinec, ki ga preženejo iz države in postavijo na državno mejo. Težko je bilo slovo, kajti ljudstvo jim je bilo naklonjeno. Ljudstvo ima srce za uboge pregnance, nemška gospoda ne pozna usmiljenja. Skoro dve leti so bili na Koroškem in koroško slovensko ljudstvo jim je šlo na roko in jim rado pomagalo z živili. Tudi za na pot so jih oskrbeli z vsem potrebnim. Nekateri so bili v službi pri kmetih, a tudi ti so morali iti, nihče ni smel ostati. In posebna ironija usode je to, da se niso smeli peljati po slovenski zemlji v svojo domovino, ampak so morali napraviti dolg ovinek čez Videm na Laškem. O da bi se ne posrečile nakane naših neprijateljev, in da bi bili vsi združeni v eni državi jugoslovanski! Daj Bog!

Tartarin iz Taraskona.

(Pismo iz obleganega Celovca.)

Cenjeni!

Gotovo se še spominjate velikega patrijota, uglednega državljanja, neprekosljivega nimroda in hrabrega vojaka, gospoda Tartarina iz Taraskona. Ta velmož je našel med obleganjem našega mesta nebroj pendantov v naši prestolici.

Dà, nebroj takih Tartarinov se je v tem času nahajalo v obzidju našega mesta. Pred tremi tedni bi jih bili morali videti, ko je njih tevtonska kri v peklenski vročini nečuvjenih tiskanih in netiskanih ščuvanaj priklopela do vrhunca in se na vse mogoče načine ohlajala na svojih soprebivalcih jugoslovanske narodnosti. Njihova „velikanska“ zmaga jih je napravila kar blazne. (Mimogrede rečeno, vé vsak, da je samo naša slabost bila njihova moč!) Njim se ne zoperstavi ničesar na svetu, tudi z antanto sprejmo boj, tako so govorili vsepovsod. Vse celovške Slovence bi bili najraje kar pobili kot garjeve pse, saj bi jih nihče ne bil oviral in nihče bi po njihovem mnenju ne zahteval odgovora za to... Dà, to so vam bili junaki in naš Tartarin je bil v tem položaju pač le medla senca njihovih junaštev... Takega zmagoslavja še niso praznovali, odkar je padla Varšava, Bukarešta ali — Bagdad...

Bili so pač tudi zmernejši med takimi možakarji, ki so resno zmajevali z glavami in nad zmagepijano sedanostjo niso pozabili negotove prihodnosti. Toda, povejte mi, je li imela preudarna pamet še kedaj premoč nad razpaljenimi strastmi? In posebno v našem Taraskonu! Gotovo pa je tak glas govoril v srcih vseh begunccev, izgnancev, interniranih in konfiniranih, in kakor se še imenujejo vse te žrtve človeške brutalnosti in pangermanske oholosti...

Pa Latinec pravi: Tempora mutantur. Časi se spreminjajo... Polegel se je zmagoslavni trušč in hrup, razburkani valovi so se zopet uglasili in ladjica še preostalih celovških Slovencev je nekoliko mirneje plavala po valovih vsakdanjega življenja. Pa ne samo to! Pijano zmagoslavje se je nekako čudno začelo spreminjati v nasprotni pojmu: iz junaške samozavesti se je izcimila boječa strahopetnost. V še pred kratkem zmage pijanih celovških časnikov so se pojavljale razne notice, ki so previdno opozarjale na vsekakor mogoč preobrat splošnega vojnega položaja. In poveljnik koroškega nemškega vojaštva je začel udarjati na svoji snubivni boben ter snubil žolnirjev za ogroženi „dom“. Njih dom seveda, saj so vsi ti nemški častniki bivše avstrijske armade, ki so se nastanili v Celovcu, nameravali živeti tudi od slovenskega kmeta in delavca. Čim več je davkoplačevalcev, tem boljše bodo vzdrževali veliko maso uniformiranih brezdelnežev in pisarniških posedačev...

In v tem času je bilo, ko je nemška nesramnost dosegla rekord... Nemški letalci so metali letake s slovensko vsebino, v katerih so udrihali po slovenski vladi, po Müllerju, Smodeju in vsem, ki so čutili slovensko. Da se slovenski vojaki bore za slovenske advokate in kapitaliste, so naznanjali ti letaki in lastnoročno podpisani četovodja Oblak v šentpeterski „kosarni“ v Ljubljani je pozivljaj vojakov, naj pomečejo orožje proč. Še celo firmo tiskarne so natisnili, namreč „Učiteljska tiskarna v Ljubljani“. Žalibog nismo mogli vprašati javno nemških vojakov, zakaj se oni bore za Lemeža, Angererja, Pavliča, Lacknerja et consortes? (Ti nesramni letaki so se dejansko tiskali v Leonovi tiskarni v Celovcu.)

Večna sramota pa ostane nemškemu poveljniku Hülgerthu, ki je izdal nizko-podel lepak na koroške moze. Ko je človek prečital ta izrodek potenciranega sovraštva in obrekovanja nasprotnika, ga je objel stud nad tem. Hülgerth govori tu kar javno o posteljah, ki jih bodo zasedli jugoslovanski vojaki, o vseh mogočih grozodejstvih, ki jih bo sovražnik uganzal v Celovcu, samo da bi razpalil ljudsko strast. Pred takimi obrambnimi sredstvi se gabi poštenemu človeku v dno duše in Jugoslovani naj si dobro zapomnijo, kako je nadut nemški vojak blatil ves jugoslovanski rod...

Podnevu leži nad celim mestom težka mora; atmosfera tlači k tlom in nezaslišane govorice švigajo po zraku. Hanibal ante portas! Tam doli v Rožni dolini, tam pri Velikovcu in vzdolž ob Dravi pa stoje jugoslovanski vojaki, vzrastli kot iz tal. In zamolklo bobnenje nas zbudi iz spanja: to so jugoslovanski pozdravi!

Preplašeni Tartarin pa se zbudi ponoči iz svojih sanj, mrzel pot mu stoji na čelu, trese se in komaj slišno govori pred se: „Gospodje, ne mučite me tako strašno in ne vbadajte me s šivankami, ampak napravite konec mojemu trpljenju!“

Evo, to je slika Tartarinov v obleganem Taraskonu! Če druge enakosti nima celovški filister s provensalskim Tartarinom, v tej lastnosti ga gotovo še prekaša!

Mnogo bi vam še vedel povedati iz našega Taraskona, pa v splošnem se ta popis precej dobro ujema z našimi razmerami. Ure nam tekó počasi. vendar zremo mirno bodočnosti v oči.

Veseleč se skorajšnjega svidenja
Vas pozdravljam Vaš Velimir.

Nové knjige in časopisi.

Slovenski Korotan. Sestavil dr. Moravski. Izdalo in založilo Slov. zgodov. društvo za Koroško. 1919. Natiskala tiskarna Družbe sv. Mohorja, Str. 84. Cena 4 K. Dobiva se v Moh. tiskarni (prodaja knjig) in pri trgovcu Vajncrlu. Knjiga, ki je dobro sestavljena in podaja obilo statističnega materiala, ima namen, seznaniti Jugoslovane z nami. Nobeđen duševni delavec je ne more pogrešati. Se-zite po njej!

Jugoslavija in njene meje. I. Koroška. Spisal Carantanus. V Ljubljani 1919. Tiskarna Makso Hrovatin. Cena 4 K. Z narodnostno karto Koroške. Tudi ta knjiga je važna ter podaja narodnostno razmerje med Slovenci in Nemci po % v barvah.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Finjsh.

Odgovorni urednik: Otmar Mihálek.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Organist, ki je z odliko dovršil celjsko orgljarsko šolo, želi spremeniti svojo službo, katera ni vezana s cerkveniškimi posli. Več pove upravništvo „Mira“.

Hiša v Celovcu se kupi. Več pove uprava „Mira“.

Kuharica se takoj sprejme na neki orožniški postaji. Več pove uprava „Mira“.

M. Česenj, trgovina z lesenino Kranj (Kranjsko)

priporoča gg. trgovcem in kmetovalcem svojo zalogo **lesenega poljskega orodja in lesenih izdelkov**, kakor grabelj, senenih vil, cambohov, košev, vsakovrstnih korb iz protja, mlinških sit, rešetov, različn. škafov, čebrov, kakor tudi vse lesene kuhinjske potrebščine.

Sadjevec

vino in

kislo vodo razpošilja

A. Oset, p. Guštanj.

Paramente

kakor mašna oblečila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi **odelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.**

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Izbrani spisi dr. Jožefa Vošnjaka

I. zvezek:

Troje angelskih češčenj.

Povest.

Cena: Mehko vez. 1 K, za družnike 80^h, po pošti franko 14 h več.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.